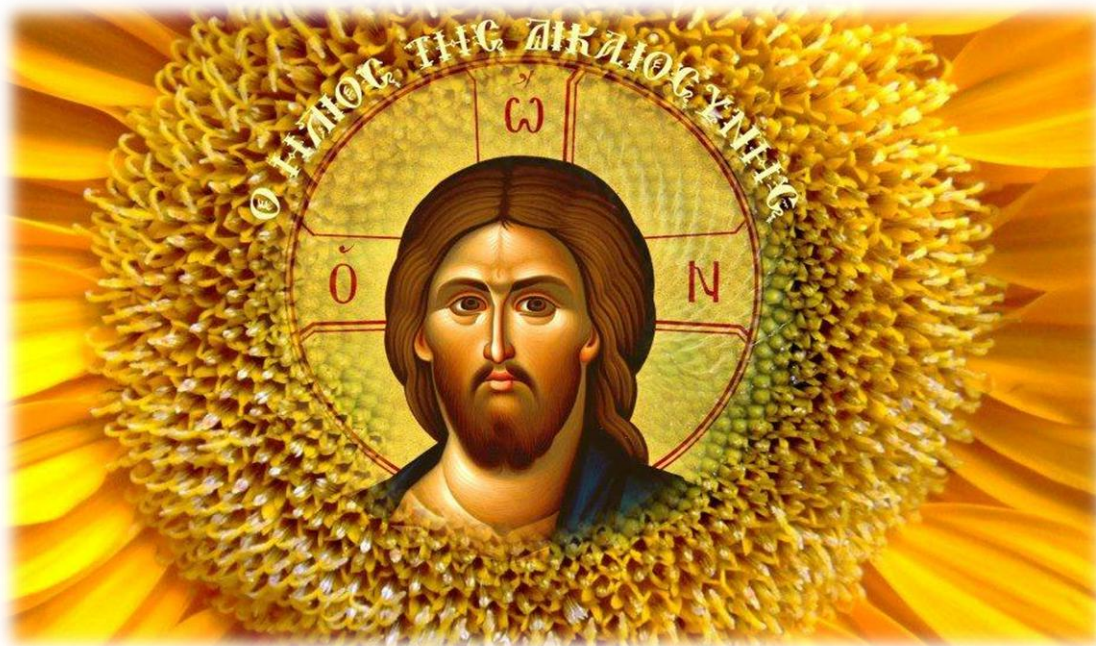

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΣΤΟΥΣ ΠΑΤΕΡΕΣ.

Οι Πατέρες της Εκκλησίας διδάσκουν ότι ο Θεός είναι δημιουργός και κύριος του κόσμου. Όλα τα αγαθά ανήκουν στην αποκλειστική κυριότητα του Θεού και προορίζονται για τις ανάγκες όλων των παιδιών Του. Η αρχική κατάσταση των ανθρώπων ήταν η ισότητα. Οι κοινωνικές διακρίσεις (πλουσιοι - φτωχοί, δούλοι- ελεύθεροι κ.α.), οι πόλεμοι και τα άλλα κακά οφείλονται, όχι στη θέληση του Θεού, αλλά στην πτώση του ανθρώπου και στο δίκαιο του ισχυρού που επικράτησε από τότε.

Η συσσώρευση των αγαθών στα χέρια των ολίγων αποτελεί κλοπή και ιδιοποίηση ξένης περιουσίας. Η ελεημοσύνη, μολονότι εκθειάζεται υπέρμετρα από τους Πατέρες,, δεν αποτελεί παρά προσωρινή και μερική λύση στο πρόβλημα της κοινωνικής δικαιοσύνης. Οριστική λύση για τους Πατέρες της Εκκλησίας αποτελεί η «απόδοση», δηλαδή η επιστροφή των <<περίσσιων» αγαθών στους δικαιούχους δηλαδή τους φτωχούς.

Να, μερικές από τις απόψεις τους:

«Η φτώχεια και ο πλούτος, η ελευθερία και η δουλεία και όλα τα παρόμοια, ενέσκυψαν στο ανθρώπινο γένος κατόπιν, σαν άλλες κοινές αρρώστιες... Εσύ όμως να βλέπεις την πρώτη ισότητα και όχι την κατοπινή διαίρεση. Όχι το νόμο του ισχυρού, αλλά το νόμου του Κτίστη».

(Γρηγόριος Θεολόγος)

«Αν όλοι αγαπούσαν και αγαπιόντουσαν, κανείς δε θα μπορούσε να αδικήσει κανέναν, αλλά και φόνοι και μάχες και πόλεμοι και επαναστάσεις και πλεονεξίες και όλα γενικώς τα κακά θα αφανίζονταν, και το όνομα της κακίας θα ήταν άγνωστο».

(Ιωάννης Χρυσόστομος)

«Είναι ολέθριο το πάθος της πλεονεξίας και δεν είναι, δεν είναι δυνατό να πλουτίσει κανείς χωρίς να αδικεί».

(Ιωάννης Χρυσόστομος)

«Για όλους δημιουργήθηκε η γη. Γιατί λοιπόν οι πλούσιοι αρπάζετε τη γη; Η φύση δε γνωρίζει πλούσιους, μήτε γενικά φτωχούς...».

(Αμβρόσιος Μεδιολάνων)

«Δώσε πίσω ότι άδικα και με τη βία πήρες... Τι ωφελεί να κάνεις πολλούς φτωχούς με την αδικία και να ανακουφίζεις ένα με την ελεημοσύνη; Αν δεν υπήρχε το πλήθος των εκμεταλλευτών, δε θα υπήρχε η στρατιά των πεινασμένων».

(Γρηγόριος Νύσσης)

«Εσύ δεν είσαι πλεονέκτης; Δεν είσαι κλέφτης, αφού κρατάς για δικά σου όσα πήρες για να τα διαχειρίζεσαι σαν οικονόμος;... Το ψωμί που κατέχεις είναι του πεινασμένου, το ρούχο που φυλάγεις στις απόθήκες σου είναι του ξιπόλυτου, τα χρήματα που έχεις παραχωμένα στη γη είναι του στερημένου. Ώστε τόσους αδικείς, όσους μπορούσες να βοηθήσεις».

(Μέγας Βασίλειος)

«Ο πλούσιος του οποίου καρποφόρησαν οι αγροί (Λουκ. 12, 16), και εκείνος που ντυνόταν πολυτελή ρούχα (Λουκ. 12, 16), κατάδικάστηκαν δικαίως, όχι γιατί αδίκησαν κάποιον, αλλά γιατί δεν πρόσφεραν (στους φτωχούς) από εκείνα που απέκτησαν. Ότι θησαυρίζει κανείς δεν του ανήκει· τα αγαθά είναι κοινά, γιατί προέρχονται από τα κοινά ταμεία των κτισμάτων του Θεού».

(Γρηγόριος Παλαμάς)

Είναι πραγματικά εκπληκτικό πόσο οι απόψεις αυτές των Πατέρων της Εκκλησίας προσεγγίζουν, και σε ορισμένα ξεπερνούν, τις σύγχρονες αντιλήψεις περί κοινωνικής δικαιοσύνης.

Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

A. Ανάγκη θεσμικών αλλαγών.

Όπως πάντοτε, έτσι και σήμερα, η Εκκλησία διακηρύττει ότι το πρόβλημα της αδικίας και της εκμετάλλευσης δεν μπορεί να αφήνει αδιάφορους τους Χριστιανούς. Σήμερα, με την πληθυσμιακή έκρηξη και την παράλληλη όξυνση των κοινωνικών προβλημάτων, γίνεται φανερό πως η λύση στο πρόβλημα της κοινωνικής δικαιοσύνης δεν μπορεί να δοθεί με την ελεημοσύνη. Αυτή αποτελεί μόνο πρώτες βοήθειες, συμπληρώνει αλλά δεν αντικαθιστά τη δικαιοσύνη. Οι λαοί εξάλλου σήμερα δε ζητούν ελεημοσύνη. Δε ζητούν να τους λυπηθούν και να τους ελεήσουν, αλλά να τους δώσουν αυτό που τους ανήκει: τη δίκαιη αμοιβή του μόχθου τους.

Επειδή όμως όλοι οι άνθρωποι δεν αισθάνονται ως αυτονόητη υποχρέωση τους τη δικαιοσύνη, γι' αυτό αναζητείται θεσμική λύση του προβλήματος, δηλαδή λύση με κρατική νομοθεσία. Η Εκκλησία δεν είναι αντίθετη με κοινωνικές μεταρρυθμίσεις και αλλαγές, που αποβλέπουν στην επικράτηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, αφού ο τελικός σκοπός της ύπαρξης της συνδέεται με τη ριζική ανακαίνιση του κόσμου και την επικράτηση της δικαιοσύνης: «Εμείς, σύμφωνα με την υπόσχεση του Θεού, προσμένουμε καινούριους ουραμούς και καινούρια γη, όπου θα βασιλεύει η δικαιοσύνη» (Β' Πέτρ. 3, 13).

B. Η ευθύνη των χριστιανών.

Οι Χριστιανοί έχουν χρέος, μαζί με τον αγώνα που κάνουν για την κάθαρση του εσωτερικού τους κόσμου, να επεκτείνουν την προσπάθειά τους και στην εξυγίανση των άδικων κοινωνικών δομών.

Γιατί το κακό δεν είναι μόνο εσωτερική κατάσταση, αλλά και κοινωνική πραγματικότητα. Έχει αποκρυσταλλωθεί σε νόμους, θεσμούς, ιδεολογίες, κτλ., και είναι ανάγκη και εκεί να χτυπηθεί.

Την ευθύνη των Χριστιανών για τον αγώνα προς τα έξω, και συγκεκριμένα για την καταπολέμηση της αδικίας, υπογραμμίζει ο άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος, όταν λέει: **«Και αν ακόμα η αδικία έγινε από άλλον, πήρες κι εσύ μέρος σ' αυτήν... Γιατί όποιος μπορεί να εμποδίσει εκείνον που αδικεί και δεν το κάνει, δεν είναι λιγότερο υπεύθυνος από εκείνον που αδικεί».**

Έτσι δεν μπορούν να μένουν αδιάφοροι οι Χριστιανοί απέναντι στους ξέφρενους εξοπλισμούς και την εκμετάλλευση της γης από λίγους προνομιούχους. Ούτε μπορούν να κλείνουν τα μάτια τους μπροστά στην τραγωδία χιλιάδων συνανθρώπων τους, που διώκονται, φυλακίζονται και βασανίζονται απάνθρωπα από διάφορα δικτατορικά ή άλλα καθεστώτα. Ένας Χριστιανισμός που ισχυρίζεται ότι έχει ως αποστολή να σώσει μόνο τις ψυχές των ανθρώπων και αδιαφορεί για τις κοινωνικές πληγές, όπως η αδικία που σκοτώνει όχι μόνο το σώμα αλλά και την ψυχή του ανθρώπου, είναι νόθος Χριστιανισμός. Δεν έχει ερείσματα στην Αγία Γραφή.

Η ευαγγελική ηθική απαιτεί από τον άνθρωπο όχι απλώς δικαιοσύνη, αλλά αγάπη που περιέχει και υπερβαίνει τη δικαιοσύνη. Στην περικοπή της «Κρίσεως» ο Χριστός μας βεβαιώνει ότι δε θα κατακριθούν μόνο όσοι στη ζωή τους διέπραξαν μεγάλες αδικίες· θα κατακριθούν και όσοι έμειναν αδιάφοροι μπροστά στον ανθρώπινο πόνο και την αδικία (Ματθ. 25, 41-43).

Πηγή : <http://users.sch.gr/>